

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia, 22 października 2015 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Hanna Kulesza

Protokolant: sekretarz sądowy Patrycja Żuk

po rozpoznaniu 22 października 2015 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **Przedsiębiorstwa Usług (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**

o naruszenie zbiorowych interesów konsumentów i nałożenie kary pieniężnej

na skutek odwołania Przedsiębiorstwa Usług (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr (...) z dnia 24 czerwca 2014 r.

1. oddała odwołanie,
2. zasądza od powoda Przedsiębiorstwa Usług (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Hanna Kulesza

Sygn. akt XVII AmA 130/14

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 24 czerwca 2014 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 33 ust. 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu postępowania ws. praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego wobec Przedsiębiorstwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. :

w punkcie I uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ww ustawy, bezprawne pobieranie przez Przedsiębiorstwo Usług (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. od osób chcących przyłączyć swoje nieruchomości do sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej na obszarze gminy K. opłat za czynności administracyjno-techniczne, które nie zostały uwzględnione w katalogu warunków przyłączenia nieruchomości do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej wynikającym z art. 15 ust. 4 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz. U. z 2006r. Nr 123, poz. 858 ze zm.) lub które, stosownie do art. 15 ust. 3 tej ustawy, powinno ponosić przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne tj.;

- za wydanie warunków technicznych włączenia do sieci wodociągowej wraz z późniejszym uzgodnieniem dokumentacji,
- za wydanie warunków technicznych włączenia do sieci kanalizacyjnej wraz późniejszym uzgodnieniem dokumentacji,
- za odbiór techniczny przyłącza wodociągowego,
- za odbiór techniczny przyłącza kanalizacyjnego

i stwierdził zaniechanie jej stosowania z dniem 20 lutego 2014 r.

w punkcie **II decyzji**, na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, nałożył na Przedsiębiorstwo Usług (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., kary pieniężne w wysokości w wysokości 2.812 zł (słownie: dwa tysiące osiemset dwanaście złotych).

(decyzja, 3-7 akt sądowych).

Odwołanie od powyższej decyzji, w dniu 21 sierpnia 2014 r.(data stempla pocztowego), wniósł powód - Przedsiębiorstwo Usług (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., zaskarżył ją w całości.

Rozstrzygnięciu zarzucił mylne uznanie, że praktyka jaką stosował tj. pobierał opłaty za czynności administracyjno techniczne odnoszące się do konkretnie budowanego przyłącza należy utożsamiać z warunkami przyłączenia (art. 19 ust. 2 pkt 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków) oraz technicznymi warunkami określającymi możliwość dostępu do usług wodociągowo-kanalizacyjnych (art. 19 ust. 2 pkt 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków). W ocenie powoda praktyka jaką stosował była prawidłowa w świetle ustawy o zbiorowym zapatrzeniu w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków. Warunki techniczne wydawane przez przedsiębiorstwo dotyczą konkretnego przypadku i jako informacje szczegółowe nie mogą być określone jednakowo dla wszystkich, dlatego nie mogą się znaleźć w regulaminie usług. Zdaniem powoda wydanie warunków technicznych wymaga nakładu pracy pracowników dokonujących analizy każdego indywidualnego wniosku a odbiór techniczny wykonanych przyłączy powinien być wliczony w koszty związane z egalizacją budowy przyłącza i niesprawiedliwe byłoby obciążanie indywidualnymi kosztami budowy przyłącza wszystkich pobierających wodę i odprowadzających ścieki, czyli doliczenie ich do taryfy.

(odwołanie k.8-10 akt sądowych)

Odpowiadając na odwołanie w dniu 22 października 2015r. (data stempla pocztowego) pozwany – Prezes UOKiK - wniósł o jego oddalenie w całości, w tym o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(odpowiedź na odwołanie k. 58-61 akt sądowych)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorstwo Usług (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. (dalej: (...)) jest przedsiębiorcą wpisanym do Krajowego Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS (...).

(dowód: odpis aktualny KRS k. 15-17 akt sądowych)

Przedmiotem działalności (...) jest m in. pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, roboty związane z budową obiektów inżynierii wodnej, wykonywanie instalacji wodnokanalizacyjnych,

ciepnych, gazowych i klimatyzacyjnych, działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami, itp.

Jedynym udziałowcem (...) jest Gmina K..

Bezsporne, jest że (...)Zarządzeniem Prezesa Spółki Przedsiębiorstwa Usług (...) w K.” w sprawie cennika usług eksploatacji kanalizacji i wodociągów na rok 2013 (...) pobierał opłaty tytułem:

- „wydanie warunków technicznych włączenia do sieci wodociągowej wraz z późniejszym uzgodnieniem dokumentacji” (108 zł),
- „wydanie warunków technicznych włączenia do sieci kanalizacyjnej wraz z późniejszym uzgodnieniem dokumentacji” (108 zł),
- „odbiór techniczny przyłącza wodociągowego (dowód wpłaty do okazania podczas odbioru” (162 zł),
- „odbiór techniczny przyłącza kanalizacyjnego (dowód wpłaty do okazania podczas odbioru” (108 zł).

(dowód : zarządzenie Prezes Spółki (...) k. 87 akt . adm.):

W piśmie z 19 lutego 2014 r. (...) oświadczył , że opłaty za wydanie warunków technicznych oraz za odbiory techniczne pobierane były od 1995 r, a opłaty dotyczące od kanalizacji od stycznia. 2005 r. (...) wskazał, że wysokość przychodów osiągniętych w 2013 roku za wydawanie warunków technicznych wyniosła (...)złoty netto, a za odbiory techniczne (...)złoty netto. W tym samym piśmie twierdził, że zaniechał pobierania opłat za wydawanie warunków technicznych, uzgodnień dokumentacji i dokonywanie odbiorów technicznych.

(dowód pismo przedsiębiorcy k.. 6 akt administr.).

Pismem z 23 kwietnia 2014 r. (...) doprecyzował informację w zakresie faktycznego zaprzestania i oświadczył, że decyzja o zaprzestaniu pobierania ww. opłat została podjęta w dniu 19.02.2014 r., natomiast zmiana (...) Spółka z o.o. w sprawie cennika usług eksploatacji kanalizacji i wodociągów na rok 2014” polegająca na usunięciu ww. opłat z cennika, nastąpiła w dniu 20.02.2014 r. - cennik ten został wprowadzony w życie 20.02.2014 r. - Zarządzeniem Prezesa Spółki Przedsiębiorstwo Usług (...) Sp. z o.o. z dnia 20.02.2014 r.

(dowód pismo przedsiębiorcy: k. 10-12 akt post. administr.)

Bezsporne jest, że (...) w roku 2013 r. osiągnął przychód w wysokości(...)zł.

Zawiadomieniem z 2 czerwca 2014. Prezes UOKiK na podstawie art. 10 § 1 k.p.a. poinformował (...) o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie i prawie do zapoznania się z zebrany materiał w toku postępowania administracyjnego i prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 7 dnia od dnia doręczenie zawiadomienia. Z prawa tego (...) nie skorzystał.

(dowód: zawiadomienie k.133 akt administracyjnych.)

Powyżej opisany stan faktyczny jako niesporny został ustalony przez Sąd w oparciu o ww. dowody, których wiarygodność i moc dowodowa nie budziły zastrzeżeń.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlegało oddaleniu.

Strona powodowa nie kwestionowała ustaleń faktycznych organu , które legły u podstaw rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonej decyzji. Spór między stronami koncentrował się na tym , czy można uznać za bezprawne działania Spółki polegające na pobieraniu od osób chcących przyłączyć swoje nieruchomości do sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej

opłat za czynności administracyjno-techniczne w oparciu o zarządzenie prezesa powodowego przedsiębiorstwa, które nie zostały uwzględnione w katalogu warunków przyłączenia nieruchomości do sieci kanalizacyjno – wodociągowej wynikającym z art. 15 ust. 4 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz.U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 ze zm.) dalej: ustawy o zbiorowym (...) lub, które stosownie do art. 15 ust. 3 tej ustawy powinno ponosić przedsiębiorstwo wodociągowo- kanalizacyjne.

Art. 15 ust. 4 stanowi, że przedsiębiorstwo jest obowiązane przyłączyć do sieci nieruchomość osoby ubiegającej się o to, jeżeli są spełnione warunki przyłączenia określone w regulaminie, o którym mowa w art. 19 tej ustawy, oraz istnieją techniczne możliwości świadczenia usług.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o zbiorowym (...), regulamin powinien określać prawa i obowiązki przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego oraz odbiorców usług, w tym: (1) minimalny poziom usług świadczonych przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków; (2) szczegółowe warunki i tryb zawierania umów z odbiorcami usług; (3) sposób rozliczeń w oparciu o ceny i stawki opłat ustalone w taryfach; (4) warunki przyłączania do sieci; (5) techniczne warunki określające możliwości dostępu do usług wodociągowo-kanalizacyjnych; (6) sposób dokonywania odbioru przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne wykonanego przyłącza; (7) sposób postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków; (8) standardy obsługi odbiorców usług, a w szczególności sposoby załatwiania reklamacji oraz wymiany informacji dotyczących w szczególności zakłóceń w dostawie wody i odprowadzaniu ścieków; (9) warunki dostarczania wody na cele przeciwpożarowe.

§ 5 pkt 7 rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz.U. Nr 127, poz. 886), stanowi, że w taryfie mogą zostać ustanowione opłaty za przyłączenie do urządzeń wodociągowo – kanalizacyjnych będących w posiadaniu przedsiębiorstwa. Wysokość tych opłat powinna być skalkulowana na podstawie kosztów przeprowadzenia prób technicznych przyłącza wybudowanego przez odbiorcę usług powiększonego o podatek od towarów i usług. Natomiast żaden z przepisów powołanego rozporządzenia nie przewiduje opłat za wydanie warunków technicznych przyłączenia do sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej oraz za wykonanie odbioru technicznego przyłącza.

W ocenie Sądu, w przedmiotowym stanie faktycznym „sposób ustalenia i pobierania opłat za czynności administracyjno techniczne od osób chcących przyłączyć swoje nieruchomości do sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej na terenie gminy K., przy wydawaniu warunków i technicznych warunków przyłączenia do sieci (art. 19 ust. 2 pkt 4 i 5 ustawy o zbiorowym (...)), był bezprawny ponieważ nie dotyczył kosztów, o których mowa w art. 15 ust. 3 ustawy i nie był ustalony w oparciu taryfę zatwierdzoną w trybie określonym dla ustawy o zbiorowym (...), lecz na podstawie wewnętrznego zarządzenia organu powodowego przedsiębiorstwa. Co za tym idzie, sposób ustalenia i pobierania tych opłat nie opierał się na właściwej podstawie prawnej i godził w interesy wszystkich potencjalnych odbiorców usług powoda w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem administracyjnym ustawa o zbiorowym (...) „nie stwarza radzie gminy uprawnienia do wprowadzenia odpłatności za przyłączenie poszczególnych nieruchomości do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (wyrok NSA z dnia 17 maja 2002 r., sygn.akt I SA 2793/01) **oraz, że** „jedyną legalną drogą uzyskania środków do budżetu gminy związanych z uczestnictwem właścicieli nieruchomości w kosztach budowy urządzeń infrastruktury technicznej m.in. wodociągów (...) zwiększających wartość nieruchomości są przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst.jedn.Dz. U. z 2000 r Nr 46, poz. 543 ze zm.)” (wyrok NSA z dnia 17 maja 2002 r., sygn.akt I SA 2793/01)”.

Mając powyższe na uwadze należało stwierdzić, iż działanie spółki było bezprawne bowiem doszło do naruszenia art. 15 ust. 4 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzanie ścieków (tekst jedn.:Dz.U. z 2006r. Nr 123, poz.858 ze zm).

Działanie Spółki godziło w interesy nieograniczonej liczby konsumentów tj. wszystkich potencjalnych odbiorców usług powoda w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Naruszenie tych interesów nastąpiło w wyniku obciążania konsumentów opłatami nieprzewidzianymi w przepisach ,co spowodowało dla nich uszczerbek finansowy. Konsekwencją tego naruszenia było wypełnienie hipotezy normy art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r., Nr 50, poz. 331 ze zm.)

Na podstawie art. 106 ust 1 pkt. 4 Prezes UOKiK mógł nałożyć na powoda karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego przez przedsiębiorcę w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

W ocenie Sądu kara nałożona zaskarżoną decyzją na powoda , w wysokości 2.812zł , co stanowi ok. (...)przychodu Spółki za 2013r. jest karą adekwatną do stwierdzonego naruszenia przepisów ustawy i w sposób prawidłowy uwzględnia dyrektywy określone w art. 111 ustawy.

Nie znajdując podstaw do uwzględnienia odwołania Sąd je oddalił na podstawie art. 479^{31a} § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 kpc , stosownie do wyniku sporu.

SSO Hanna Kulesza